

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky uca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél.) félelemet. Telefon: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: délután 4—11 óráig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zsilinszky uca 1. szám, (Független Kisgazdapárt helyiségénél.) félelemet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 óráig este 6 óráig.

RÁKOSI MÁTYÁS SZAKASITS ÁRPÁD ÉS DOBI ISTVÁN TÁVIRATA SZTÁLINHOZ

Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, az alábbi táviratot küldte Sztálin generalisszimusznak 70. születésnapja alkalmából:

Kedves Sztálin elvtárs!
Hetvenedik születésnapja alkalmából a Magyar Dolgozók Pártja, a magyar munkásosztály, az egész dolgozó nép nevében forró szeretettel és soha el nem múló hálával üdvözöltöm Önt, Lenin nagy segyvertársát, művenek mellő folytatóját, a nagy Bolsevik Párt és a Szovjetunió vezetőjét, a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom lángeszű tanítóját, a világot átjogó béketábor első harcosát és útmutatóját.

A Szovjetuniónak, Önnek köszönheti sokat szenvedett, evszádas rabságban élt magyar népünk is felszabadulását, nemzeti függetlenségét. A Szovjetuniónak, Önnek köszönhetjük, hogy népünk a boldog jövő, a szocializmus építésének útjára léphetett.

Ha mi, magyar kommunisták ma elmondhatjuk, hogy nem eredménytelenül harcoltunk népünk felemeléséért, akkor ez mindenképpen azért van, mert Öntől igyekeztünk tanulni, az Ön útmutatását igyekeztünk követni.

A magyar munkások, dolgozó parasztok, a néphez hű értelmiség munkafelajánlással, a forradalmi éberség fokozásával, népi demokráciánk erősítésével, a békefrontban való szilárd helytállással, a nagy Szovjetunió iránti hűség és barátság további megszilárdításával fejezik ki tiszteletüket, szeretetüket és hálájukat Ön iránt, Sztálin elvtárs. Hetvenedik születésnapja alkalmából felszabadítóknak, tanítóknak és barátunknak és vezárunknak azt kívánjuk, hogy még sokáig éljen erőben és egészségben, vezesse a dicső szovjet népet, a haladó emberiséget előre, a béke és a szocializmus nagy ügyének végső győzelmé felé.

Rákosi Mátyás.

Szakasits Árpád, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke a következő táviratot küldte:

Joszif Visszarionovics Sztálin generalisszimusz urnak, a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója minisztertanácsa elnökének, Moszkva.

Kérem, Generalisszimusz Ur, fogadja a magam és az egész magyar nép legőszintébb szerencsekívánatait 70. születésnapja alkalmából, amely köös nagy ünnepe a világ szabadságszerető népeinek. Magyarország népe, amelyet a diadalmas Szovjet Hadsereg az Ön lángeszű irányításával szabadított fel a fasiszta zsarnokság alól, e napon hálattal szívvel és forró szeretettel üdvözli Önt az új világot építő emberiség vezérért és nagy tanítójáért.

Ezen az évfordulón különös erővel él mindannyiunkban annak tudata, hogy szabadságunkat és építőmunkánk eddigi eredményeit elsősorban az Ön bölcs vezérére alati álló Szov-

jetunió példamutatásának és baráti támogatásának köszönhetjük. Az Ön tanításait követve elválaszthatatlan szövetségben a szovjet néppel harcolunk tovább a sztálini zászló alatt a



szocialista Magyarország jeteptese-ért és a népek békéjéért.

Az egész nép hő óhaját tolnácsolom, amikor azt kívánom, hogy még hosszú, eredményekben gazdag tevékenységet fejtsen ki a hatalmas Szovjetunió népének és az egész világ dolgozóinak javára.

Szakasits Árpád,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

Dobi István, a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke táviratban üdvözölte Sztálin generalisszimusz 70. születésnapján:

Engedje meg, hogy 70. születésnapja alkalmából őszinte tisztelettel és meleg szeretettel köszöntsem mind a Magyar Népköztársaság kormányza, mind a magam nevében. Népünk ezt az évfordulót együtt ünnepli a hatalmas szovjet néppel és az egész haladó

emberiséggel. Az Ön életének nagyszerű műve tette lehetővé országunk függetlenségét és felemelkedését, népünk szabadságát és növekvő jólétét.

Az Ön példájából merítünk újabb erőt, hogy megvédjük és tovább fejlesszük népköztársaságunkat az imperialisták ügynökeinek minden támadásával szemben és így még szilárdabbá tegyük az Ön vezérése alatt küzdő békefront ránkcső szakaszát.

Az Ön születésnapján még jobban érezzük mit jelentett és mit jelent az Ön barátsága a szocializmus felé haladó magyar népi demokrácia számára. Forró ragaszkodással kívánjuk, hogy a magyar nép nagy barátja, a világ dolgozó százmillióinak reménysege még sok-sok éven át vezesse a népeket harcra és győzelemre.

Dobi István,
a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

SZTÁLIN

Irta: DOBI ISTVÁN

Ma ünnepnap van nálunk és az egész világon mindenütt, ahol dolgozó emberek élnek. Sztálint, a legnagyobb élő embert unnepejük, tisztelettel és szeretettel, hálával és mélységes megbecsüléssel. Unnepejük a világ békeségének örét, haladásának biztosítékát a szabad népek táborának böles veze-

tőjét, az elnyomottak reménységét, Magyarország és a magyar nép jóbarátját. Sztálin barátságának jeleit lépten nyomon érezzük, mint állam, minj nép és külön-külön minden magyar ember. Barátunk és jötevőnk volt már akkor is, amikor még magyar katonák fegyverrel a kezükben harcoltak a felszabadításunkra magyar földre érkező diadalmas Vörös Hadsereg ellen és a Szovjetunió nagy vezére Berlin ellen küldte a Budapest határában összpontosított nehéztüzérséget, megmentette fővárosunkat és Budapest népét a végpusztulástól. Lehetősége nyújtott nekünk, hogy a magyarországi fasiszmus bukása után, ami a Vörös Hadsereg győzelmé nélkül nem következhetett volna be, új, független és szabad államéletet kezdjünk, a fasiszta rablancok után lerázhassuk magunkról a nagybirtok és a nagytöke igáját is.

A Szovjetunió nagylelkűsége és a Vörös Hadsereg hősiessége által felszabadított Magyarország képviselőiben jártunk Moszkvában és akkor találkoztam Sztálinnal. Sok lenne most felsorolni, hogy a felszabadítás órájától addig a napig mennyi jót kapott Magyarország a Szovjetuniótól és magától a Szovjetunió nagy vezérértől, Sztálintól. O már korábban elmondia egy másik magyar kormánykudottseg előtt azt a pohárköszöntőjét, ami nál emberiségesebbet, államférfi a történelem folyamán még nem intézet legyozott kis néphez:

„Most mi barátságáról beszélünk a Szovjetunió és Magyarország között. Es ez a szó: barátság. — nem frazis, nem propaganda! Mi az oka annak, hogy a kis népek bizalommal viseltetnek a Szovjetunió és politikájá iránt? Ennek oka mindenképpen államunk ideológiájában rejlik, amelynek alapjait Lenin rakta le. Minden nemzetnek, nagynek és kicsinynek van valami egyéni sajátossága, mindegyik hozzájárul obulusával az emberiség közös kincstárának gyarapításához. Van mindegyikben valami, ami nincsen meg sem az oroszban, sem az ukránban, sem más népben. A Szovjetunióban vannak nemzetek, amelyek már kihalóban voltak, de amelyek új életre keltek, s amelyeknek mi adtunk például irasjeleket.

Saját ideológiákkal kerülnek szembe, dezorganizálnak saját pártunk sorait, ha nem becsülnék a kis népeket, ha nem tartanák tiszteletben jogaikat és függetlenségüket, ha beleavatkoznának a kis államok belső ügyeibe. Megtehetjük ezt? Nem, nem tehetjük meg. Ha ezt megtennék, magunk alatt vágnánk a fát!

A másik ok, amely atra készlet benünket, hogy tiszteletben tartjuk a kis népek függetlenségét, saját államunk összetetele. Nézzenek végig a Szovjetunió. Itt nemcsak nagy nemzetek vannak, hanem kicsinyek is, vannak nemzetiségek, népi csoportok. Megtehetjük-e mi, hogy ne számoljunk saját nemzetiségeink véleményével, amikor az országaink ha

tárain túl élő kis nemzetekhez való viszonyunkról van szó? Nem, ezt nem tehetjük meg, mert saját sok nemzeti államunk alapját önünk alá! Ime, ezek az okok, amelyek megmagyarazzák, miért lehetséges igazi barátság olyan nagyhatalom mint a Szovjetunió és olyan kis állam, mint Magyarország között."

Egyszerű, mindenki által érthető emberi szavak, az emberi élet és a történelem legnagyobb dolgai is felülről szemlélő bölcs embernek a szavai.

Bennünket a Kremlben, hivatali szobájában fogadott és azután még egyszer találkoztam vele, egy vacsorán. Mikor hazakeresztünk Budapestre és kérdezték tőlem, milyennek találta Sztálint, azt mondtam:

— Igen jó ember lehet. Most is azt érzem először, amikor rá gondolok.

Molotov, Vorosilov és a többiek mellett, amikor fogadott minket. A nagy ember, aki már történelmet csinált és történelmet csinál, egy olyan kis-népnek a küldöttét fogadta, amelyik nép az országot kizsákmányoló urainak bűnös politikája következtében megtámadta a Szovjetuniót; de a nagy Sztálin állásfoglalását nem az urak magatartása döntötte el, hanem a magyar nép iránt érzett rokonszenvre, amelynek voltak ott, a Szovjetunióban hűséges képviselői, szószólói.

Nyugalmas, békességet és biztonságot éreztünk Sztálin, dolgozószobájában. A meleg mosolygásban, amivel ránk nézett, benne volt a biztatás, hogy így érezzük magunkat. Átfutott az eszemben a gondolat, hogy egyszerre volt örült és gazember aki Magyarországot nevében a Szovjetuniókat hadat üzent.

Mi bajunk, micsoda vitánk volt nekünk, a népek és az országunk ezzel a nagy szocialista hatalommal és a népeivel? Semmi. A földesurak és a gyárosok dolga volt ez akiknek oldalán parányi igazság sem állt ebben a háborúban és ha az igazság legyőzi az igazságtalanságot, ha van történelmi igazságszolgáltatás, akkor a mi rabtartóink igazán megérdemelték a legsúlyosabb vereséget ebben a háborúban.

De az a nagy ember, aki szemünkre vehette volna politikusaik elvetemült gonoszságát, katonáink kegyetlenkedéseit, bárati érzéssel mosolygott ránk és látnunk kellett, hogy fel akar emelni minket, meg akar szabaddítani bennünket attól az érzéstől, hogy kis népet képviselünk. Azt a megbecsülést és szeretetet mutatta, amit az ember szívesen látott vendégeivel éreztet. Azt gondolom, hogy abban a szobában a legnagyobb nemzetek képviselői sem kaptak több előzetes kegyelmet, barátságot.

Egyszerű ember állt velünk szemben, akinek a tekintete, nyugalma, a mozdulatainak biztonsága határozottságot, erőt, céltudatosságot és nagyságot mutatott. Es megint csak azt kell mondanom: érzem, hogy jó ember, de olyan jószág él benne, amit ő az egész dolgozó emberiség iránt érez. Akkor, a Kremlnek abban a szobájában tudtam, hogy Sztálin valóban az egész emberiségé, a miénk is, magyaroké.

Az országunk helyzete és a nép élete felől kérdezősködött. Ismerte eredetünket, az őseink vándorlásait a történelmünket és a gazdasági dolgainkat. Az újjáépítés akkori állapotát, a mezőgazdaság elmaradottságát. Ahogy a dolgozó emberekről beszélt, abban benne volt, hogy a dolgozókkal együtt élt, harcolt, nélkül-

lőzött. Nemcsak értük, hanem velük szenvedett. Azokkal együtt üdözött, zaklatták, velük együtt kockáztatta ézszer az életét és nem felejtette el azokat, akiknek sorából kiemelkedett.

Nem is jól mondom. A beszédeiből, a cselekedeteiből, a politikájából és a magatartásából érezni kell, hogy ma is egy a szegényekkel, a kicsinyekkel, az elnyomottakkal, a kizsákmányoltakkal és mind a dolgozókkal, akik számos helyen már a szabadság és boldogság útján vannak, akiknek érdekében a világtörténelemben egyedülállóan nagyot cselekedett.

Egy a Szovjetunió népeivel és ez a magyarázata annak a hájtalanul bizalomnak, amivel a legnehezebb időkben a moszkvai vagy a sztálingrádi csata idején a szovjet népek feléje fordultak és ha valakinek üzent, „maradj a helyeden, tarts ki én segíteni fogok!” akkor az az ember nem kétkelődött, tudta, hogy a segítség idejében megérkezik, mint ahogy meg is érkezett.

Egy a világ minden dolgozó emberével és a mai nap ezért ünnepe a Szovjetunió határain túl is száz és százmillióknak. Az emberek Sztálinban egyszerre ünnepelnek vezető, példaképet, tanítót és testvert. Soha a történelem folyamán népevezér, nagy államférfi, vagy katona annyira nem tudott azonosossá válni a mögötte álló tömegekkel, mint amilyen mértékben Sztálin egy azokkal a százmilliókkal akik követik a békéért és az ember szabadságáért, emberrévlásáért folyó harcban. Vajjon

számbavették-e már ezt, lemérték-e ennek a jelentőségét Sztálin béképolitikájának ellenségei az imperialista és nagytőkés táborban?

Sztálin már 1946-47-ben jól ismerte a magyarországi helyzetet és az őszinte barát segítőkész szándékával beszélt a tennivalókról, különösen a mezőgazdaságunk elmaradott állapotáról és a dolgozó parasztlak helyzetéről. Ugy beszélt velem, mint ezeknek a magyar parasztlaknak a képviselőjével.

— Nagyon szeresse a parasztlakot — mondta — dolgozzon értük, megérdemlik...

Csak hálával, szeretettel és tisztelettel tudok visszaemlékezni erre a mondatra és Sztálinnak a magyar dolgok iránt érzett gondoskodására. Arra a gondoskodásra, ami nem szűnt meg azóta sem, aminek annyi megcsinálhatatlan jótéteményt köszönhet a mi dolgozó népünk. A függetlenségünk, a szabadságunkat, az újjáépülést, a termelés növekedését, az életszínvonal emelkedését, a jó ruhát, a több kenyeret, amit Sztálin nélkül sohasem tudtunk volna megadni, biztosítani, megőrizni a mi népünk számára.

Bevezetőben megemlékeztem Sztálinnak egy korábbi kormány küldöttség előtt elmondott beszédéről. Ebben a beszédben mondtam a továbbiakban:

„Ha mi barátságról beszélünk, mi ezt komolyan vesszük. Mi azt értjük alatta, hogy készek vagyunk áldozatokat is hozni azért a barátságért, ha valaki meg akarja zavarni!”

Ott a Kremlben, ezekre a szavakra gondoltam amikor Sztálin kérdezett, mi feleltünk és a szavainból nemcsak az államférfi bölcsességét éreztük, hanem a barát szeretettel és hűséggel teljes gondoskodását is, a mi dolgaink iránt. A magam küzdelmes élete során Sztálin mindenkor reményesésem, a hitem volt, tőle vártam a magam népe életében a nagy fordulatot, mint ahogyan ez be is következett. De Sztálint úgy szemléltem a magam életében, mint távoli világítótoronyt és csak Moszkvában éreztem meg, hogy ami ezen a világon a szegény dolgozó embernek gonja, az gonja neki is, bármennyire magasan áll a hétköznapi emberek fölött és ahogyan törődik a voronyezsi paraszt életével, éppen úgy számíthatunk mi is a segítségére, akár mi bajunk lesz. Ott a Kremlben éreztem meg, hogy ebben a Nagy Emberben csalódnai nem lehet és nem fogunk csalódnai mi sem. Nem csalódtunk. Mindent, amink van, a szabadságunkat, a függetlenségünket és békességünket, dolgozó tömegeink jólétét és jövőnk biztonságát annak köszönhetjük, hogy Sztálin barátságát és támogatását adta nekünk, hogy a Szovjetunió hatalmas támogatását, segítségünk, szövetségünk, a nagy Sztálinnal az élen.

Sztálin hetvenedik születésnapján, ezen az örömmünnepen gondoljunk hálával, hűséggel és szeretettel a világ dolgozóinak nagy vezérére, tanítójára és Magyarországot, a magyar dolgozó nép nagy barátjára.

nagy Sztálint 70. születésnapján! Sztálin útján Rákosi Mátyás vezetésével előre az öt éves (érv sikert) Eljen Sztálin, a szocializmus és a kommunizmus diadalmas építője, a béke erős támasza! Eljen a Bolsevik Párt és a nemzetközi munkásmozgalom lángeszű vezére, Sztálin! — tejezte be nagynatású beszédét Sándor László s szavai után ismét felviharzott a taps.

Sztálin neve jelenti az új világot

Nagy Ferenc dohánygyári munkás volt az első hozzászóló. „Nem tudnánk Sztálinnak nagyobb örömet okozni, mintha születésnapját is munkával ünnepejlük” — mondotta. A Sztálin születésnapján elért eredményünk lesz az öt éves tervünk alapja ezt a teljesítményt fogjuk még jobban fokozni.

Gergely Viktor né az MNDSZ részéről az asszonyok nevében szólott. „Soha a világtörténelemben nem volt olyan szabadsága a nőnek — mondotta —, mint a Szovjetunióban és a népi demokrácia országában, ahol Sztálin által leteleített elvek szerint egyenjogúságban élnek, dolgoznak és tanulnak a nők. Békénk biztosítása, gyermekeink jövője van összekötve a Sztálin vezette tábor harcával. Mi magyar asszonyok harcoss egyességben sorakozunk fel Rákosi Mátyás mögé és az ő vezetésével csatlakozunk ahhoz a béke fronthoz, amelynek élén a nagy Sztálin vezette Szovjetunió áll” — mondotta nagy taps közepette.

Kecskés János a Nemzeti Parasztpárt nevében szólott fel és hangsúlyozta, hogy Sztálin minden tétét a világ dolgozóit iránti végtelen szeretete irányítja. „Eljen a magyar nép hatalmas barátja, aki nek segít keze és gondoskodására a jövőben biztosan számíthatunk!” — tejezte be szavait.

A Független Kisgazdapárt nevében Bartha János főtitkár szólott fel.

— Egy nép — hatalmas szomszédunk és jó barátunk — a szovjet nép csodát művelt — mondotta. — Lerázta nyakáról az elnyomást, megteremtette a nép uralmát, a hatalom élére állította a legmegfelelőbb embert és megteremtette a világ első szocialista államát, világhódító útjára elindította a szocializmust. Mindez egy névben összpontosul: Sztálinban. Az ő neve jelenti az új világot, amely minden dolgozó emberben megbecsülendő értéket lát, Sztálin neve a békéért szomiázó emberiség nyugalmat az elnyomók alatt szenvedők szabadságáért, a jobb és boldogabb jövőt jelenti.

„Szabó Lajosné dolgozó parasztlak asszony szívvel jövő egyszerű szavakkal, majd Varga Gábor mintagazda a DEFOSZ-ba tömörült dolgozó parasztság nevében szólott Sztálinról, az iránta érzett hálának őszinte és igaz tanuságát téve. — Tardó Tibor a vármegye közigazgatási dolgozó nevében beszélt, a a közigazgatás új típusú dolgozóit vezérték, mintaképeket látják Sztálinban, hangozlatla.

Tatár Kiss Lajos alispán javaslatára a közgyűlés táviratot intézett Sztálinhoz e szöveggel:

„Hajdú megye törvényhatósági bizottsága soha el nem múló hálával emlékezett meg a Szovjetunió és a világ dolgozóinak bölcs vezetőjéről, a nagy Sztálinról 70. születésnapja alkalmából tartott díszközgyűlésében. Tudjuk, hogy hálánk függetlenségét, a békés élet lehetőségét nekünk magyaroknak a Sztálin vezette Szovjetunió biztosította. Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye egész dolgozó népe: munkások, parasztlak és haladó értelmiségiek forró háláját és szeretetét küldi a szerett nagy Sztálinnak s éppúgy mint az egész magyar nép, kíván még hosszú boldog éveket, egészséget és kéri, hogy továbbra is vezesse a békésélet, a békéért küzdő népek harcát az imperialista háborús gyujtogatókkal szemben.”

A felemelő hatású díszközgyűlés az Internacionálé elnöklésével ért véget.

Sztálin generalisszimusztt ünnepelte Hajdú vármegye díszközgyűlése

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtti díszközgyűlésen emlékezett meg a világ dolgozóinak nagy vezére, Sztálin hetvenedik születésnapjáról. Munkások és a megye dolgozó parasztlakjai ültek a nagy közgyűlési terem sorában a törvényhatósági bizottság tagjai és a meghívott vendégek mellett. A meghívottak sorában

látjuk I. V. Szedych szovjet konzult, akit melegen ünnepelt a díszközgyűlés közönsége. A Függetlenségi Front pártjának vezetői mellett a tömegszervezetek, a haladások, a megyei városok és községek küldöttei foglaltak helyet, az egyházak képviselői között volt Péter János református püspök.

December 21 a szocializmus ünnepe

Tatár Kiss Lajos alispán nyitotta meg a díszközgyűlést, megnyitó szavai után Sándor László, a Magyar Dolgozók Pártja hajdúmegyei pártbizottságának titkára emlékeztet szövege.

— December 21-én ünneplük a Szovjetunió, a népi demokrácia országait, a világ dolgozóit, az egész haladó emberiségé a nagy Sztálin 70. születésnapját. (Sztálin nevének említésére tomboló tapsban tört ki a díszközgyűlés közönsége és helyéről felállva percekig éltette a nagy Sztálint.)

— Ez az ünnep a demokrácia, a szocializmus ünnepe. A világ dolgozóit ezen a napon hájtalanul szeretettel fordulnak Sztálin felé, a Bolsevik Párt lángelméjű vezére, a világ dolgozóinak tanító mestere, vezetője és atyja, a nemzetközi munkásmozgalom egységének meg-

teremtője felé. Emlékeztetett Sándor László arra, hogy Malenkov a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulóján mondtott beszédében korszakunkat sztálini korszaknak nevezte. Joggal nevezte annak, mert Sztálin Lenin mellett korunk legnagyobb embere.

Méltatta Sztálin nagyságát, a világtörténelem legnagyobb hadvezérét, a fölkétes szovjet gazdasági rend, a szovjet nép politikai és erkölcsi egységének megteremtőjét, a lenini-sztálini nemzetiségi elv alapján a Szovjetunió 150 népének testvéri együttélésének megalapozóját. Rámutatott itt Sándor László arra, hogy a sztálini nemzetiségi politika alapján rendezték mi is közös dolgainkat a szomszéd népekkel.

Sztálin a legfőbb öre a magyar nép békéjének is

Ezután arról beszélt Sándor László, hogy a világbéke öre a Szovjetunió és a nagy Sztálin, a békétábor vezére. Sztálin a legfőbb öre a magyar nép békéjének is. A béke védelme megköveteli a kérékhetetlen harcot az imperialisták ellen. A békénk biztosítéka, hogy a békétábor tagja vagyunk.

— Sztálin iránti hálánkat — folytatta a továbbiakban Sándor László — úgy röjnk le, ha jobban szolgáljuk a nép érdekeit és erősítjük a békétábor. Ha szorosabban fűzzük kapcsolatainkat a Szovjetunióval erősebbé tesszük hazánkat ha megőrizzük a Magyar Dol-

gozók Pártja egységét, ha szilárdabbá tesszük a dolgozó nép hatáimát, ha lakhatatlanul harcolunk a nép ellenségeivel szemben. Honvédségünket fejleszténünk kell, hogy ne rés, ha: em erős bástya legyünk a béke frontján. Növelni kell a termelő munkát, több és jobb munkával tejezzük ki hálánkat a nagy Sztálin iránt.

Szólt Sándor László a magyar sztahanovistákról és a debreceni és hajdúmegyei kiváló építő, vagongyári textilgyári, bútorgyári munkásokról, akik ezer és sok száz százalakra tejezték normájukat, — Szólt a dolgozó parasztlakról, akik

a mezőgazdasági munkákban vállalták és teljesítettek többet. Szólt a „sztálini műszak”-ról, amely a városban is, a megyében is nagy eredményeket hoz. Nemcsak becsüddel, hanem munkával is igazolja dolgozó népünk, hogy mennyire szereti a nagy Sztálint, tanítókat, atyánkat és vezérünket.

A magyar nép a Magyar Dolgozók Pártja és Rákosi Mátyás vezetésével úton van a szocializmus felé, Sztálin segítségével haladunk előre az öt éves tervünk sikeres megvalósításáért.

— Üdvözöljük népünk felszabadítóit, tanítóit és barátját, a

Farkas Mihály honvédelmi miniszter díszparancsa 1949 december 21-én

Tábornokok, Tisztek, Tiszthelyesek, Tisztesek, Honvédek, Bajtársak!

Honvédségünk a dolgozó magyar néppel és az egész haladó emberiséggel együtt lángoló lelkesedéssel ünnepeli Sztálin generalisszimusz 70. születésnapját.

Forró szeretettel és örömetlen ragaszkodással köszöntjük ezen a napon Sztálin generalisszimust, a nagy Lenin méltó harcosát, a dicső Bolsevik Párt nagy fiát, a szocializmus felépítőjét, a marxizmus-leninizmus lángeszű továbbfejlesztőjét, a marx-lenini elmélet alapjain álló hadtudomány megteremtőjét, a kommunizmusba való átmenet bölcs irányítóját, a Szovjetunió, a nemzetközi proletárium, a békétábor bölcs vezérét, hazánk felszabadítóját és igaz barátját.

Köszönjük Sztálin generalisszimuszban nagy tanítómesterünket, és ragyogó példaképünket, akinek útmutatása nyomán katonai és politikai felkészülésünk, állandóan tökéletesítve biztosítjuk a békétábor areonálnának magyarországi sikeresét.

Sztálin generalisszimusz 70. születésnapja alkalmából megparancsolom:

1. Honvédségünk minden tagja

lekiismeretesen tanulmányozza Sztálin generalisszimusz harcok életét és tanításait, fokozza katonai és politikai tudását, éberségét és figyelmét.

2. Sztálin generalisszimusz 70. születésnapját 1949. évi december hó 21-én hazánk fővárosában 24

lövég 20 ösztüze köszöntse. Ebben a felszabadító Szovjetunió s a világot átfogó békeábrát szeretet és bölcs vezetője; Sztálin generalisszimusz.

FARKAS MIHÁLY s. k. vezéredek honvédelmi miniszter.



Sztálin és Gorkij

Az egész világ dolgozói ünneplik Sztálin születésnapját

A Szovjetunió orosz falvai ünnepi dísz öltönek nagy Sztálin 70. születésnapjára. A városokban és falvakban kiállítások mutatják be a nagy Sztálin életét és forradalmi tevékenységét.

Rigában, a Lett Szocialista Tanácsköztársaság fővárosában nagy tömegek látogatják a „Lett-orosz múzeum” újonnan megnyitott termét, amelyben kiállítás nyílt meg az emberiség nagy vezérének életéről.

A litván zeneszerzők új dalokkal köszöntik Sztálint.

A párisi „Humanité Dimanche” szerkesztősége a nagy Sztálin 70. születésnapja alkalmából anketát rendezett, hogy megállapítsa, hogyan gondolkodik a francia dolgozó nép és a haladó értelmiség Sztálinról.

Godart radikális párti vezető miniszter kijelentette: „Sztálin a boldog kollektív életforma, a barátság és a testvériség szellemét diadalra vivő forradalom őriása.”

Egy párisi katolikus asszony kijelentette, hogy számára Sztálin neve egyet jelent a békével. Egy francia tördnyűves azt mondta: azért tiszteli Sztálint, mert megmentette a szovjet dolgozókat a nyomorított és ezzel a francia kispapáztoknak is utat mutatott. Egy párisi varrónő pedig ezt mondta: „Stálinomra és társaim számára Sztálin az igazság és a boldog élet jelképe. Szeretjük Sztálint mindazért, ami a fiatalok érdekében tesz.”

Londonban Shaw, a Világ híri angol író Sztálin születésnapja alkalmából nyilatkozatot adott egy varsói hetilap munkatársának. „Sztálinról szólván — mondotta Shaw — hangsúlyozni akarom, amit már ismételtel írtam és mondtam: Sztálin a béke legnagyobb védelmezője. A Szovjetunió neki köszönheti erejét és egységét és az erő biztosítja a világ békéjét. A civilizáció csupán kommunista rendszer alapján lehetséges.”

Romániában a gyárak, üzemek és vállalatok dolgozói kettőzött erőfeszítéssel teljesítik a nagy nap tiszteletére vállalt felajánlásokat. Az országot 2500 vendorkiállítás járja be, amelyek Sztálin életét ismertetik.

Varsó számos üzemének dolgozója bejelentette, hogy Sztálin születésnapján 100 százalékkal teljesíti túlnapi normáját.

A lodzi építőipari munkások azzal ünnepelnek, hogy két új lakóháztömböt befejeztek. A munkások, parasztlak, ifjak és asszonyok ezrelék küldik üdvözlőleveleiket Sztálinnak. A lengyel sajtó vezető helyen hatalmas cikkekben mutatja Sztálin életét és munkásságát.

Prága: A morvaországi Olmützben hétfőn letették egy Lenin Sztálin emlékmű alapkövét.

Szofia: A Bolgár Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a bolgár nemzetgyűlés Varna városi tanácsa kéresemre elrendelte, hogy Várnát ezentúl Sztálin városának nevezik.

Berlin: A nagy nap tiszteletére a Frankfurter Alleet Sztálin Allénak nevezik el. Ugyanaznap kezdik meg az első nagyobb építkezéseket is Berlin újjáépítési programjának keretében.

Peking: Az Össz kínai Munkásszövetség, az Össz kínai Demokratikus Nőszövetség és az Irodalmi és Művészeti Körök Össz kínai Szövetsége 70. születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot intézett Sztálinhoz.

Düsseldorf: A Német Kommunista Párt vezetősége Sztálin születésnapjára Engels Frigyesnek egy eddig kiadatlan levélét ajándékozta Sztálinnak. Nyugat-Németország különböző részeiben szintén nagyszabású ünnepségek előzik meg Sztálin 70. születésnapját. — Egesz Nyugat-Németországban mindenütt piakátokon terjesztik azt a táviratot, amelyet Sztálin intézett a Német Demokratikus Köztársaság elnökéhez, és miniszterelnökéhez.

Az esseni nehézipari területen több ezer dolgozó előtt Reimann mondta ünnepi beszédet. Kijelentette, hogy a német nép nem lehet többé felhasználva háborúra a Szovjetunió ellen.

Helsinki: A Finn Kommunista Párt ünnepi gyűlésen több ezer főnyi tömeg előtt Ville Pesonen elvált, a Párt titkára mondta beszédet. A mi szavadunk — Lenin és Sztálin szava. A győzelem ott van, ahol Sztálin — mondotta.

A tömegszervezetek táviratai SZTALIN GENERALISSZIMUSZHOZ

A Magyar Szakszervezetek Országos Tanácsa a magyar szervezett dolgozók nevében küldte üdvözlét a nagy Sztálinnak hetvenedik születésnapja alkalmából:

Szeretett Sztálin elvtárs!

Egymillió hatszázötvenezer magyar dolgozó forró szeretetét és legjobb kívánságait tolmácsoljuk 70. születésnapja alkalmából.

A magyar munkásosztály, a kommunista pártja és Rákosi Mátyás elvtárs vezetése alatt élni tudott a nagy Szovjetunió által adott szabadsággal. Követve az Ön bölcs tanításait és a Szovjetunió példamutatását, a magyar dolgozó nép rövid néhány esztendő alatt felépítette a fasiszták által rombadöntött országunkat és most abban a hatalmas munkaversenyben, amelyet az Ön születésnapjának megünneplésére indítottak a magyar dolgozók, jóval a határidő előtt befejezte az ország helyreállításának tervét.

A magyar munkásosztály és a magyar dolgozó nép ziklaszáróan áll a nagy Szovjetunió oldalán és az Ön útmutatása alapján rakja le hazánkban a szocializmus alapját. Minden erőnkkel dolgozunk népi demokráciánk politikai és gazdasági megerősítésén, hogy országunk minél szilárdabb bástyája legyen az Ön által vezetett békétábornak. Ennek a szilárd akaratnak és az Ön iránt érzett mély szeretetnek adnak kifejezést a magyar dolgozók százezei akkor, amikor december 21-én „Sztálin műszavot” teljesítenek és az építő munka frontján kivívott győzelmekkel tesznek hitet a békéről, a szocializmus, a magyar nép és a szovjet nép közötti tökéletesen barátság ügye mellett.

Ebben sokáig erőben és egészségben a mi szeretett Sztálin elvtársunk.

BUDAPEST, 1949. december 21.

A magyar asszonyok százezeinek forró szeretetét és jókívánságait küldjük 70. születésnapjára. Mély szeretet és hála él mindannyiunk szívében Ön iránt, aki a szabadságot és egyenjogúságot hozta számunkra és aki állandóan örökül békén és jóéltünk f.lett.

Mi, magyar asszonyok híven követjük a lenini-sztálini zászlót, amelyet hazánkban az Ön legjobb magyar tanítványa, Rákosi elvtárs visz előtünk. Igerjük, hogy minden harcban ott leszünk ez zászló alatt.

Az Ön nevével követjük Pártunkat, építjük hazánkban a szocializmust és harcolunk a béke és a szabadság ádáz ellenségei, az imperialista háborús uszítók ellen. Gyermekeinket, a nagy sztálini korszak szülöttéit munkászeretű, harcok emberekké neveljük, akik forrón szeretik a felszabadító Szovjetuniót és Önt, akiknek boldog életüket köszönhetjük.

Ejzen sokáig a békétábor nagy és bölcs vezéré, Sztálin elvtárs!

MAGYAR NŐK DEMOKRATIKUS SZÖVETSEGE.

A magyar ifjúság, amelynek az Ön bölcs vezetése alatt a dicsőséges Szovjet Hadsereg hozta meg a szabadságot, jólétet, boldogságot és a biztos jövő tudatát, szíve minden melegével köszönti Önt 70. születésnapján.

Az Ön tanításai alapján azon fáradozunk, hogy a Párt leghűségesebb segítője, a szocializmus építésének rohamasapaja és a tudás várának meghódítója lehessünk. Ezen az úton vezet bennünket a szocializmus felé az Ön irányítatása és népünk szeretett vezére Rákosi Mátyás elvtárs.

Az Ön neve egész életünkben...

kével, Önnek köszönhetjük, hogy többé nem kell az imperialista árgyűlötelékévé lennünk. Mindenképpen készen állunk hogy az Ön által vezetett békétáborunk és

szakaszát erős bástyaként megvédelmezzük.

Születés napján megfogadjuk, hogy méltók leszünk a nagy Szovjetunió ifjúságához, a sztálini nemzedékhez, a Lenini-sztálini Kom-szomolhoz.

Sokáig éljen szerettét apánk és tanítónk, a nagy és bölcs Sztálin. A MAGYAR IFJUSÁG NEPI SZÖVETSEGE.



AK BONDOR RAJZA.

SZTÁLINRÓL SZÓL

SZTÁLIN A MA LENINJE

Ioszil Vicszarionovics Sztálin (Dzsugásvili) — Lenin művének nagy folytatója, a Szovjetunió népeinek vezére — 1879 december 21-én a gruziai Gori városában született. Apja paraszti származású munkás volt.

A forradalmi mozgalmakhoz már 15 éves korában csatlakozott. 1898–1900-ig marxista munkás-kört vezetett, élén állt a „Messzamedasszi néven ismert grúz szociáldemokrata szervezet forradalmi marxista szárnyának. 1901-ben hívatásos forradalmárrá vált és megalapította Dél-Kaukázus forradalmi szervezeteit, amelyek Lenin és az „Iszkra” politikáját támogatták.

Leninnel 1903-ban, annak szibériai száműzése idején lépett érintkezésbe. Személyesen először a Bolsevik Párt 1905. évi finnországi, tammersors konferenciáján találkoztak. Sztálin az 1905–1907. évi forradalom idején a délkaukázusi bolsevik munkások és parasztszervezetek forradalmi harcait vezette. Híven követte és ragyogóan továbbfejlesztette Lenin szervezési és taktikai tanításait. Kérelmetlenül harcolt a menševik, anarchista és a marxizmus más ellenségeivel szemben. 1907–1910-ig a bolsevikok bakui szervezetének forradalmi munkáját irányította. 1912-ben tagja lett a Bolsevik Párt Központi Bizottságának és átvette az oroszországi forradalmi mozgalom közvetlen vezetését.

Sztálint a cári rendőrség és csendőrség szűnőlenül üldözte. Nyolcszor tartóztatták le, hétszer száműzték. Hat alkalommal sikerült megszöknie száműzetéséből. Utolsó száműzetéséből az 1917. évi februári forradalom szabadította ki. Petrográdba ment, ahol a Bolsevik Párt Központi Bizottságát és petrográdi szervezetét vezette, szerkesztette a „Pravda”-t. 1917 májusától tagja lett a Párt Politikai Irodájának. 1917 augusztusában személyesen vezette a VI. pártkongresszus munkáját. Az Októberi Forradalom napjaiban a felkelést vezető Pártközpont élére került és Leninnel együtt lelkesítette a népet a forradalomra.

1917–1923-ig a nemzetiségi ügyek népbiztosa és 1919–1922-ig a munkás-paraszt ellenőrzés népbiztosa, a polgárháború idején Leninnel együtt megszervezte a Vörös Hadsereget és az orosz fehérgárdisták, valamint a külföldi beavatkozók elleni harcot. 1922-ben a Bolsevik Párt Központi Bizottságának főtitkárává választották és mind a mai napig betölti ezt a tisztviséget. Lenin halála óta a Lenin kijelölt úton vezeli a Szovjetunió népeit.

Sztálin, Lenin hű tanítványa, legközelebbi munkatársa és barátja. Az új típusú forradalmi munkáspártot, a Bolsevik Pártot Leninnel együtt alapította és építette ki. A leninizmus elveit harcra vette az áruló trockis-

ták, buharinisták és a nép más ellenségeivel szemben. Megvétele és továbbfejlesztése Marx, Engels és Lenin elméleteit. Kimélyítette Lenin tanításait a szocializmus győzelméről egy országban, a szocialista ipar fejlesztéséről, a mezőgazdaság kollektivizálásáról, a szocialista államról, a szocializmus és a kommunizmus győzelméről a Szovjetunióban. Kimélyítette a Bolsevik Pártnak a nemzetiségi kérdésre, majd a Szovjetunió nemzetiségi politikájára vonatkozó elveit. Sztálin hatalmas műve a különböző nemzetiségű szocialista szovjet köztársaságok megalakítása és egytlen szövetséges államban — a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetségébe való egyesítése. A Szovjetunió új alkotmányának Sztálin a megteremtője.

Sztálin a kezdeményezője és szervezője a Szovjetunió nemzeti gazdasági szocialista alapon történő újjáépítésének. Vezetésével fejlődött a szovjet állam hatalmas ipari országgá, vitte győzelemre a kollektív mezőgazdaságot és építette fel legyőzhetetlen véderőjét.

A Szovjetunió fegyveres erőinek Sztálin a szervezője, nagy sztratégája és vezetője. A szovjet nép első képviselőjének választotta a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába. Haromszor ültették ki a Vörös Zászló-renddel. Hatvanadik születésnapján a Lenin-renddel együtt megkapta a Szocialista Munka Hőse címet. 1946. május 6-án a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke. A Szovjetunió fegyveres erőinek legfelsőbb parancsnokává, az Allami Védelmi Bizottság elnökévé és a Szovjetunió honvédelmi miniszerevé a Nagy Honvédő Háború első napjaiban nevezték ki. 1943-ban a Szovjetunió marsallja, 1945. június 24-e óta a Szovjetunió generalissimusa.

1943. novemberében kiténtették az I. osztályú Szuorov-éremmel, 1944. június 20-án a moszkvai védelmi éremmel, 1944. július 29-én győzelmi érmel kapott, különös érdemeiért a Vörös Hadsereg ama fámádó hadműveleteinek megszervezésében és végrehajtásában, amelyek a német hadsereg súlyos vereségéhez és a német-fasiszta hódítók elleni harcra a frontheyerzetnek a Vörös Hadsereg javára való alapvető megváltoztatásához vezettek. Egy évvel később másodszer is megkapja a győzelem rendjét és a Szovjetunió Hőse címet.

A nagy Sztálin vezetésével keltek fel a Szovjetunió népei a német-fasiszta hódítók leverésére a Honvédő Háború napjaiban. Sztálin vezetésével épült ma a Szovjetunióban a kommunizmus. Sztálin a ma Leninje. Sztálin nevével kapcsolatos össze a szovjet nép jelenét, jövőjét, összes eredményeit és győzelmét.

A nép szívének hangja

a „Pravda” vezércikke a Sztálinról szóló népművészeti alkotásokról

A népköltészet ragyogó alkotásai mindenkor a nép legbensőbb gondolatait, vágyait, reményeit juttatták kifejezésre. A múltban a nép alkán fakadt dalok keserű panaszoként hangzottak az országban, de akkor is felcsendültek olyan dalok, amelyek a haza szabadságáért, a nép boldogságáért küzdő emberek emlékét, dicsőségét örökítették meg. Ma a szovjet nép új dalokat énekel. Ezek a boldogságról szóló

dalok szerelt szovjet hazánkról szólnak, ahol valóság váltak a dolgozók százados álmai. Ezek a dalok a dicső Bolsevik Pártot és vezetőit, Lenint és Sztálint éneklék meg. A nép feltárja tisztá, lángoló szívét, amikor a hazaszeretet és odaadás hangján fordul vezetői felé. A nép legtitkosabb gondolatait és törekvéseit, büszke örömeit a jelen felett és a jövőbe vetett ragyogó hite szövődik egybe Sztálin elvtársnak, a nép boldogsága megteremtőjének alakjában.

A népi művészek aranykeze megörökíti vezérük alakját, kifejezésre juttatja szeretetüket és hálájukat. Ezt hirdetik a kaukázusi és középázsiai mesterek kámulatos szőnyegei, a festett, fába metszett, csontba faragott, fémbe karcott, virágokból kirakott és textilanyagra himzett arcképek: a népművészet tökéletes alkotásai.

TERJED A FÉNY Irtá: Devecseri Gábor

Aznap született decemberben Sztálin, huszonegyedikén, melyen az éj kezd zsugorodni és növekedni kezd a fény.

Régi költők a naphoz sokszor fűztek homályos jóslatot. De ő úgy hozta a jövőt, hogy homályos múltat oszlatoft.

Homályos, szennyes éjszótát évszázadok falába ő Leninnel vágott ablakot, hogy felragyogjon a jövő.

Felragyogott, árad, növekszik, győzelmesen terjed a fény, szélesedő napokat gördít öt éves tervek kerékén.

E fényt, e győztesen növekvőt ő hozta hozzánk is, Sztálin, mert negyvenötben ez csillant fel szabadító fegyverein.

Éljen soká! A Béke pártja a széles földön zege őt; csattogjon hát szép tobogója az újító szívek fölött!

Sztálinhoz száll a hálaének, ki a jövőnek apja lett, ki a Vörös Törrel felénk is derűs mosollyal intget.

A fényvel együtt született, minden napját ez járja, s a fényben szikrázó jövő ragyogja vissza mosolyát.

Komjáthy István fordítása: VILÁG FÉNYESSÉGE, SZTÁLINUNK!

Lenin vitt elsőnek a harcra,
S polka seperiük az ádáz urakat.
Reánk borítottad védő szárnyad,
Reánk borítottad védő szárnyad.

Egygyé kovácsoltál, minden dolgozókat,
Cár trónját szétzúzta rohamunk.
Elment Lenin, de nagy alkotása,
Kezedbe került hatalmas Sztálinunk.

E fundamentumot Lenin keze rakta,
Meleg Sztálin húzta a falat.
Reag ottlont varázsolt kezed,
Innen száll szavunk feléd Sztálinunk.

Vas pörölyvel pozdorjává verted
A gonoszág minden hegyomrait.
Vidám hajnal között ma fölötted,
S mindenki áld Téged Sztálinunk!

Lenin művét immár befejezted,
Közünkön tartunk min' drága fényt.
Sötétségre vetett embereknél
Meghozta a Bekét oh Sztálinunk!

Bölcs szavadra figyelmező ma minden,
Harcait keltek a jó bolsevikok,
Szeptatannak a világ láncát,
Győzedelmes nagy Sztálinunk!

Éjjel és nappal fáradhatatlan vagy,
Szavadra hajt immár a föld.
Ígaz vezér vagy! — így szólunk Téged
Világ fényessége, kedves Sztálinunk!

Gulajmen Csiljszki

A 129.913-as

— Ezt irtam, — mondotta Alexej Bunkov szovjetpolgár szerényen. Leült agyam szélére s kibontott egy negyedéves barna csomagolópapírt.

Odakünn esett a hó. A homályos sárokban volt egy külön ág, azon két ember haldoklott, a valók összeért: egy olasz hadnagy és egy albán paraszt. Vékony cukorszárogára írt halotti lábszámukat már elő is készítette egy buzgó német írónk. A teremben szerteszét kopasz fejek úgy világotlaltak, akár a hold, ezüstje, mert benneünk gondosabban gyártak akkoriban, mint bármely más értékes birakokat. Hetenként, nullásgéppel.

Nevünk nem volt, csak számunk és színes háromszögből varrt jelzés a csikos fogolyruha baloldalán. A politikaiak vörös háromszöget viseltek a bal mellükön, a vallási szekták hívei feketét, a közveszélyes munkakerülők barnát, a homoszexuálisok illat, a zsidók vöröset és sárga háromszögből alakított „Dávid-pajzsát”, a német hívatásos büncölők zöld háromszöget. Ebben a rendezett német világgegyetemben a politikaiak és zsidók ügynevezett „NN-foglyok” voltak, köhalottak. Az egész földgömbön rajtuk kívül senki sem tudta, hogy ők személy szerint még éltek.

Dachau koncentrációs táborában történt ez, a 13-as számú kórházbarakban, 1943 februárjának közepétáján. Az amerikaiak ábhoz tett fegyverrel várakoztak a Rajna baloldalán: kelet felől a 34-esek és „Katjusák” törtek a Birodalom szíve felé.

Alexej Bunkov fiatal volt, piros pozsogás, középtermű és tagbaszakadt. A tréfiáskedvű fasiszta gyilkosok neki meghagyták szép barna haját — csupán közeppen gyártak bele nullásgéppel egy keszes sácat, melyet gyengéd kezzel „felületany”-nak bécéz-

tek. A szovjet emberek külön megbélyegző jele volt ez. Ők voltak a veszélyes példa a mi számunkra, a bolygók, a bolsevisták. Soha te nem mondhat a szokás gondolatáról, nem volt olyan nap, hogy egy-egy szovjet embernek nyoma ne veszett volna.

Körös körül magas kőfalak és fegyverszoros géppuskatornyok. Bolygók magas drótszőnyeg, melyben magasfeszültségű elektromos áram keringett. Elfogott szokványok köztelen legő testét az akasztója felkapott számolyaival verték a tündöklő csizmájú, kölviztől illatos német tiszték.

En nem tudtam a Rosztorból elhurcolt Burkovról, hogy költő. Autómechanikusnak mondotta magát, de értett a harisnyagtopoláshoz, tetűirtáshoz és betegápoláshoz is. Aznap délelőtt másodmagával felsikálta a termel, melyben — háromemeletesen egymás fölé rakott szék padjában — száznegyvenen döglöttünk. Kívülre a mosdóba az aznap reggeli hullákat: egy kommunista osztrák hírlapírót, egy Werm. maeus nevű holland tengerész-tisztet és egy lengyel nadrárszabót. Tisztára sűrűlta az átmenő teres ételtartályokat. Tiszta gatyákat osztogatott szét teljes partatlansággal az arra legjobban rászorulóknak. Azután tetőtől talpig megmosdott jéghideg vízben, jóízűen megreggelizte az előző estéről maradt hideg marharépa levest. Végül leült a gyam szélére.

— Irtam ma délelőtt — mondta tört németiséggel — aufpassen — s félénken mosolygott. A szakadatlan suroástól, sikálástól, mosogatástól kivörösödött és megrepesztett bőré újjaival szelbontotta az összehajtogatott félszabarna csomagolópapírt, szeretettel kisimította és körülpistogott. Aztán olvasni kezdte irásmaerit. En nem tudok oroszul. En

A DAL ÉS ÉNEK...

Illés Béla

A paraszt nevet

Sztálin, mikor száműzetésben élt, napokat, heteket, hónapokat töltött parasztságunkban. Megismerete a paraszt minden baját, gondját, nyomorúságát, minden vágyát, reményességét...

A polgárháború éveiben gyakran beszélgetett paraszti katonáival. Kikérdezte őket mindenről, ami a faluban történik. Nemcsak arról, hogy mit gondolnak és mit éreznek a parasztok, de kikérdezte őket életük minden részletéről. Arról, hogy mit esznek és mit isznak a falu dolgozói, mennyi és milyen ruhájuk van, milyen ágyneműjük van és mivel tütenek.

Tudni kell, hogy mit eszik a paraszt és tudni kell, hogy mivel takarózik. Ha ezt nem tudjuk, nem csodálhatunk helyes agrárpolitikát.

A paraszton ugyanis — mondotta Sztálin a kolhozmozgalom kezdeti idején — csak a paraszt beleegyezésével, a paraszt támogatásával lehet segíteni. Ismerni kell az agyát, ismerni kell a szívét és meg kell ismerni — a gyomrát is. Nem egyszerű dolog segíteni a paraszton, akit ezer éven át mindenki kihasznál és mindenki meg-

csalt. Csodálkoztok rajta, hogy a paraszt olyan nehezen hisz a városi embereknek? Az volna csodálatos, ha könnyen hinne! Higzen őt ezer éven át mindig, mindenki megcsalta. De ha egyszer látni fogja, ha egyszer tettenékből, politikánkból megérti, hogy mi, kommunisták igazi barátai vagyunk, akkor nem lesz a szocialista építé- nek lelkezebb harcosa, lelkezebb munkása, mint a most még oly bizalmatlan paraszt. Ismerni kell a dolgozó parasztot, szeretni kell és fel kell emelni...

Sztálin utazás közben meg-megállt egy-egy faluban és órákon át beszélgetett a paraszttal. Ismeri őket, szereti őket, ért a nyelvükön. Sohasem volt olyan igaz barátja a parasztságnak, mint amilyen Lenin volt és amilyen Sztálin. Soha senki se adott annyit a parasztságnak, mint amennyit ők adtak.

A kolhozparasztok egyik moszkvai tanácskozása után Sztálin negyvenegynéhány parasztot meghívott vacsorára, Vacsora után órákon át beszélgetett vendégeivel. Az egyik vendég — egy idősebb ukrán paraszt, névszerint Mikola Ivanovics Bukenko — eldicsékelte Sztálinek azzal, hogy mennyi-

aiándékot visz haza Moszkvából a családjának.

— Az asszonynak új ruhát viszek. Olyat, hogy ha fölveszi, fiatal menyecske lesz belőle. A kisunokámnak beszélőbabát vettem. A nagyunokámnak könyveket, Gorkijt, Fagyjevet, Solchovet. Aztán egy gramofont is vettem.

— Es lemezeket vettél? — kérdezte Sztálin.

Bukenko arca vörös lett mint a főtt rák.

— Arról meglepedtem! Nahát ilyen butaságot...

— Hol itt a butaság? — kérdezte Sztálin. — Moszkvát se egy nap alatt építették. Ma megvetted a gramofont, holnap megveszed a lemezeket. A Puskin utcában egy kitűnő üzlet van, ott nagyon jó lemezeket árulnak, azt ajánlom Neked, Mikola Ivanovics, hogy oda menj lemezt venni. Vegyél olyan lemezeket, amelyek régi népdalokat dalolják és vegyél olyat is, amelyen újmódi dalok vannak, — vörös katonadalok, kolhozdalok és élmunkások dalai. Van papírod és plébászod? Na, vedd elő és írd föl, amit mondd. Megmondom Neked, hogy én mit vásárolnék.

Bukenko előkaparta a noteszt és megnyalazta a plébászt. Sztálin diktált, ő írt.

— Kifut a pénzedből? — kérdezte Sztálin.

— Akár az egész üzletet is megvehetném! — mondotta büszkén a kolhozparaszt.

— Az egész üzletet mégse vedd meg. Mások is akarnak vásárolni, de vegyél meg mindent, amire szükség van.

Egy pillanatig hallgatott Sztálin, aztán csendesen megjegyezte:

— Sokáig nélkülöztek, itt az ideje eltejezni, hogy mit jelent ez a csúnya szó: nélkülözés.

— Nélküözés? Mi szovjet parasztlak már régen elegeztünk, Sztálin elvtárs, hogy mi az a nélkülözés! — mondotta majdnem kiabálva az öreg ukrán kolhozparaszt és hangos nevetésbe tört ki. Egész testét rázta a boldog nevetés. Úgy nevetett, hogy könnyei is kicsordultak.

Akik a közelében állottak, azt mesélik, hogy miáltal a boldog nevető kolhozparasztot nézte, Sztálin szép, jószágos bölcset szemé — az a csodálatos jövőbelátó szem — megtelt könnyekkel.

togoly meséli

már a címet sem értem. Arról akarok most beszélni, hogyan értettem meg mégis a verset.

Az én agyamon a költőn kívül harmán ültek. Egy barátságos arab, aki semmiféle nyelven nem tudott, még a tagjelölési is fordítva voltak értelmezhetők, különben olaszként tartották nyilván. Egy Langer nevű morva szabómester; ez időnként azt állította magáról, hogy ő közgazdasági egyetem magántanár. A harmadik egy mindig izgatott belga volt. A fejünk fölött lévő, harmadikemeleti ágyról Paul, a csontvázsoványos francia fiú nyugtalgatta nyakát.

Mellette a fellábú Alexander Mihajlovics M. fekiült. Az idős bjeloruszjai férfit én parasztembernek néztem; felszabadulás után rájöttünk, hogy túzérelveszted. Az ő agyán is harmán ültek: egy sárgásarcú idős görög, ezenkívül Naseanu, a farkasbélű köpecs román, ez fadarabokat rágcsált éhségében, végül itt volt Griska, egy mindig vigyorgó, vézna mongol, ő vért kopott s a véceben asnap reggel cigarettázáson érték. Ez — mindannyian tudtuk, — valószínűleg a halálát jelentette, azt, hogy még asnap délután büntetésből átvisszik a kórházból a munkablokba. Előrelátótlag a 23-as, vagy 25-ösbe, ahonnan a februári napokban magas kaszkba rakott tizuszhatoltak vitl el minden reggel a foglyok vontatta gumikerekek strájkosai. Erről az ügyről szemérmesen most nem beszéltünk. Griska sem, ő vigyorgott. Fritz a zoldparolis szobaparasztnak, egy rablógylkossá-gért táborba került danzigi német a központi kórházbarakba ment, az áthelyezendők névsorával. Odakünn esett a hó. Mi hallgattunk. A vers hosszú volt, Burkov teljesen telcirta a negyedik csomagolópapírt. Hangja kissé remegett olvasás közben.

A morva Langer és a szovjetpolgárok a takarót nezték lehajított fejjel. Mi többiek a hosszú, hosszú versből egyetlen szót sem értettünk. Mi volt a mi orosz szókincsünk ott a táborban? A könyveret tudtuk, a csajkát tudtuk, a gatyát és a halált. Ezekkel volt dolgunk.

Ekkor egy szót olvasott Burkov. Hangja nem reszketett. Mély volt.

Ezt a szót mindannyian értettük. Felemeltük a fejünket. En az arabot néztem, ő engem.

Burkov befejezte a felolvasást, elhallgatott. Csendben voltunk. Hallgatott a belga, a morva, a román, a görög, a francia fiú. Hallgattak a szovjetpolgárok, fejükön világított a lenyirt esik. A mongol Griska szeme villogott.

— Értettétek? — kérdezte végül. Megfogta az arab karját.

— Sztálin — mondta az magától értetődőn. Ugy, mintha az apja nevé mondandó.

Mi nem szoltunk. Csak bölintgettünk, hátunk ludbőrös volt és komolyan néztük az arab arcát. Griska, a mongol sirni kezdett, sovány, földszíni arcán két oldalt pergett a könnyek.

Erről az egyetlen szóról akartam én most vallani. Erről a szóról, amelyet a moesokban, embertelenségben, a fasiszta északában és közben mindannyian jól értettünk. A belga, a román, a morva, a görög, az arab, a francia fiú, a magyar a mongol ezt értették belőle: szabadság. Szégyellem, mégis nem tudok oroszul. A barna csomagolópapírra írt hosszú, idegennyelvű vers zengését azonban nem akartom elfelejteni.

...Egyébként asnap délután egy lengyel fogolytól, aki az egyik SS gyilkos szobájában jár, takarítani s ott litokban rádiót is hallgatott, megtudtam, hogy a Vörös Hadsereg felszabadította Budapestet. Sándor Kálmán-

Ievgenij Do'matovszkij:

SZTÁLIN

Nevével léptük át az elrabolt határt,
Tüdünkbe a rokon föld lélekzete szállt.
S baráti jel gyanánt a neve fogadott:
Hogy szabadok vagyunk, mindnyájan szabadok,
S e név a harcra is eljött veled s velem,
S mi nem tudtuk soha, mi az a félelem.
Mindenkünk benne volt, mi drága lehetett
Baráti, fiúi hűség és szerelem.
Előre! Rajta hát! Hozánkért! Sztálinért!
Es nagy hadjáratunk viharzott s véget ért.
Moszkvában van, tudom, túl a Kreml falán,
De én már láttam őt — vagy álmodtam talán...
Mert mikor boldveik seregünk hadra kelt,
Ő halhatatlanul az élen menetelt,
Távol határokig marsolt velünk kemény
Léptekkel — köpenye: akárcsak az enyém.
Őt éjjel nem aludt, mináig előre ment,
S derűsen feldalolt, amikor megpihent,
Es elfoglaltuk a várost, Hajnalodott.
Egy kis fiú naiv Sztálin-portrét hozott.
Gyermek, a ceruzád még fázszegen dadog.
Hogy ábrázolhatod az orias Napot?
S azt mondtuk rá: No jó, a pillantása hiv...
A portré rossz talán... de tisztán lát a szív...
A kabát, a pipa... igen, igen ez ő.
Nyomában jár a föld — bölcs, bátor vezető,
Megy s véle mennek a Kreml hű fiaí
Az éhes rögöket felszabadítani.
S mi róla dalolunk, s a dal kacagva száll.
A szovjet katoná egyedül sose jár.
Mellette megy Sztálin, az örök példakép.
Es ezért győzhetetter a nép!

Fordította: KARDOS LÁSZLÓ

A KAZAHSZTÁNI NÉPI ÉNEKESEK

Sztálint dicsőítik

A kazahsztáni népi énekesek új lelkes dalokkal készülnek Joszif Visszarjonovics Sztálin 70. születésnapjának megünneplésére. Enc. keikben a szeretett tanítót és vezetőt dicsőítik, aki örömet és boldogságot hozott a kazah népnek.

A karagandai Kirov-klubban a napokban mutatták be az ifjú népi énekesek alkotásait. Az ünnepélyesen feldíszített színpadon nomád sátrat állítottak fel. A színpad borító szőnyegeken fiatal nagylelkűségű énekesek foglaltak helyet: Kaszuj Bajszelov és Kartaj Ermekbajev, Dombra kíséretével Karaganda város hatalmas sikereivel és a szénmedence legjobb bányászairól énekeltek. Minden éneklőből a nép hálája és szeretete csendült ki győzelmeinek szervezője: Sztálin iránt.

Kazahsztán más városainak es falvainak népi énekesei is költenek a nagy Sztálinról szóló dalokat. — Nartaj Bebezsanov három új dalt szerzett, Omár Sipin népenkes „Dal a vezérről” címmel írt új éneket. A nagy sztálini korszak embe-reinek hősies munkáját éneklő meg új dalában Szajagyil Korimbokov a Nagy Honvédő Háború harcosa. Mindezeket a műveket a „Sztálin a Szovjetunió népeinek művészetében” című műben gyűjtik össze amelyet a kazahsztáni Allami Kiadó ad ki. Ebben a gyűjteményben közlik ismert kazah költők és baráti szövetséges költőrsaságok költőinek műveit is. Új költeményeket és verseket írt Sztálinról Tair Zarokov, Halizsan Bekhozsin. Aszkar Tokmagambetov és sok kazah költő.

ILLYÉS GYULA:

Három vers-szakasz, prózában

1.

Amikor Moszkvában jártam — még ezorkilencszázharmadnyegyben — szorítottam volna Sztálint látni. Voltaképen ismerni szeretném, hogy hazatérve róla is beszámolhassak — mondottam egy rancsósarú, de vén rancs közű fiatalosn okos tekintetű hunyorgató orosz irónak. — Akkor üljen rögtön vonatra — mondta.

— Miért? Hol láthatom?

— Az egész országban. Mindenütt, ahol munka folyik. Ott mindenütt van obeliskó vártam.

— Vagyis ahhoz, hogy őt megismerjem, járjam be az egész Szovjetuniót? — és még akkor sem ismerné egészen. Mert az ő gondolja azon is túlterjed.

2.

Az ember több, mint az arca. Több a lelkenél, a szellemnél is. A tettenél is több. De mérni mégis csak azzal lehet, amit magából mások átad, jól mondják, hogy aki másoktól elveszt, az elevenen ottmetkezik. Ami megörövíva annyit jelent, hogy — bár tudod nélkül is — annyiszor élsz, ahány embert élsz. Megfogadtam ennek az én öreg tanácsadómnak a szavát, akinek tekintete olyan gyökerevanséggel szatdsgalt, tete olyan gyökerevanséggel szatdsgalt, a szem rancs közű de mégsem mondta le az élményről, hogy Sztálint láttam.

3.

Vinni akartak a gyermekotthonba. Cjermekotthonot már eddig is annyit láttam, hogy előcsózt tarthatam volna akár a dadáknak is.

— Menjünk csak; megígértük!

Az én gyermekotthon-ismerőstemnek már ez sem mondhatótt újat. Tiszta volt, rendezett volt. A gyermekek zömét hűtve volt. De akádt köztük tizzenkéteves is.

Az lepétt meg, hogy igen büszkek voltak; valami miatt igen nagyon adtak magukra. Fejük fönt volt, szemük csillogott, vettek le ruhájukról a

pihét is. S fogycimztek egy-egy pillantással egymást.

Némán is oly láthatóan várták az alkalmat a szóra, hogy meg kell kérdeznem, mivel vannak ugy tele — itt járt Sztálin elvtárs!

S ettől még jobban kigyúltak. Nos, gondoltam, ha szemtel-szembe nem is, de most mégis láthatom Sztálint, olyanformán, mint amikor oldalról tükörből lát meg valakit az ember, es az a látás lesz az igazi. Mert az ember arca és lelkelete nem halott anyagként szolgál a tükörből; megméri, hogy mit sugároz tovább — Mikor járt itt?

Kiderült, hogy már három éve járt ott. Közvetlenül az otthon megnyitása után. Eszerint a kisebbek Jászerve nem is emlékeztek rá.

Különös, az első pillanatra zavarba-ejtő erősz fogott el. Bizonyosnak való-ságnak éreztem, hogy ezek a kisgyerekek emlékeznek Sztálinra. Azt éreztem, hogy itt mindenki azt érzi, hogy tegnap suhant végig rajtuk Sztálin tekintete. Hogy ez a tekintet most is rajtuk van s ez kitüntetés ad s kötelességet ró rajuk. Ritkán tapasztaltam így szemtel-szembe: mi a rajongás ennek hve osapott meg.

Nem voltam kommunista; tán épp ezért mérhettem kellemes erőjét. Ezért is érzem ezt az emlékei versbevalónak. Nem tehetem azzal hogy rimet aggsz, az rá.

Célunk a magasrendű szocialista magyar művészet megteremtése

Losonczy népművelési államtitkár országgyűlési beszéde

Losonczy Géza népművelési államtitkár a népművelési tárca költségvetési vitájában Révai József miniszter képviselőjében szólalt fel.

A népművelési minisztérium munkájában abból indult ki, hogy az irodalom és művészet nem magánügy, hanem közügy — kezdte beszédét. Feladata az, hogy segítséget nyújtson dolgozó népünk nevelésében és szocialista átforgalmazásában.

Losonczy Géza ezután arról beszélt, hogy az irodalom és a művészet feladatát csak úgy oldhatjuk meg, ha vállalja a nép és a szocializmus ügyének szolgálatát. Kijelentette, hogy a minisztérium azt tartja feladatának, hogy irányítást és támogatást nyújtson az irodalomnak és művészetnek szocialista irodalommal és művészet-területén.

A népművelési minisztérium soha nem rejtette véka alá sem az írók, sem az ország nyilvánosságára előtt azt a szándékát, hogy szocialista elvi irányítást önjellegűen gyakoroljon a kulturális életünk felett. Ez az irányítás fontos szervező része minden szocialista, vagy szocializmus felé haladó állam általános politikájának.

Nekünk az a tapasztalatunk, hogy a tisztességes és jószándékú magyar művészek — már pedig ez a többség — a magas színvonalú elvi irányítást és útmutatást nem utasítják el, sőt egyenesen igényt tart rá. A népművelési minisztérium meg születését és működését egyebek között azért előzte meg olyan nagy várakozás, mivel az írók és művészek éppen ennek az elvi irányításnak és útmutatásnak hiányát érezték, egyre erősebben.

Azok, akik a kapitalista „művészeti szabadság” nevében lépnek fel a szocialista „irányított művészet” ellen, vagy nem látják politikaiag messzebb az orruk hegyénél vagy tudatos rágalmozók és ellenségek. A mi véleményünk az, hogy nem annyira az irányítás ellen tiltakoznak, hanem a szocialista irányítás ellen. Ezért tartja a népművelési minisztérium fontos feladatának a kultúra szocialista irányításának elvi elismertetéséért és gyakorlati érvényesítéséért folytatott harcot.

A kultúra területe harci terület. A kultúra területén ugyanúgy, sőt a terület elmaradottságánál fogva még inkább harcolni kell az osztályellenességgel, az imperializmus uszály hordozóival és befolyásával, mint a politikai és gazdasági élet különböző területein.

A népművelési minisztérium véleménye szerint nálunk ma és valószínűleg még hosszabb ideig a kultúra frontján a főveszély a helyes politikai tartalom és a haladó eszmei követelmények iránti közömbösség, vagy megvetés. Ezért nekünk irodalom és művészetpolitikánkban a hangsúlyt a politikai tartalmi eszmei követelményekre kell helyezni s minden alkotás megítélésének alapkerdesévé azt kell tennünk, hogy a mű előbbre viszi-e, vagy sem szocialista építésünk, szocialista kultúránk ügyét.

Mi nem vagyunk közömbösök a művészi színvonal iránt. A mi célunk: tartalmilag és formailag magasrendű szocialista magyar művészet megteremtése. Nem vagyunk hajlandók azonban kívül helyezni magunkat jelen és jövő szocialista kultúránk az előtt a jelenség-

előtt, hogy a reakció egyik frontja művészeti életünkben a politikai tartalmi követelmények elhanyagolása és lenézése. Ezért hangsúlyoztuk a műalkotások elbírálásánál alapkövetelményként a politikai tartalom mérlegelését, ami természetesen nem jelenti azt, mint a művészi színvonal követelményét elhanyagolhatónak tartanánk.

A reakció egy másik fontos jelentkezési formája a magyar kulturális életben a szovjet irodalom és művészet iránti közömbösség vagy lenézés. Meg lehet állapítani, hogy ugyanúgy, ahogy a politikai életben a próbák a Szovjetunióhoz való viszony, próbák a kulturális életben is a szovjet kultúrához fűződő viszony.

Bennünket a szovjet irodalomtól és művészetétől egészen a felzárkózásig vasfűggőnnyel zárt el az ellenforradalmi reakció. Ezt az állapotot akarja fenntartani kulturális frontunkon még a felszabadulás után is a magyar reakció, amely a legkülönbözőbb szervezetekben és a legkülönbözőbb álarok alatt a kapitalizmus restaurációján tevékenykedett.

A fordulat éve ezen a téren is gyökeres változást hozott. A magyar népi demokrácia úr lett a maga portáján, ajtóit kinyitotta a nyugati burzsoárokhoz, „kulturális” bacillus hordozóinak s ugyanekkor egyre nagyobb mértékben látott hozzá a szovjet kultúra terén fennálló sok évtizedes mulasztások kiküszöbölésére. Vannak azonban olyanok, akik elégedetlenek a dolgunkkal ezel a fordulattal. Ezek a sóhajtozások azonban senkit sem tévesztenek meg. A „szent nyugati kultúra” magangereket, gyilkosok és selemfűket mennybemenetelét ábrázolja regényekben, színdarabokban, filmekben, nem egyéb, mint a háborús pusztítás eszköze. A szovjet kultúra alkotásait meg akarjuk ismertetni minél nagyobb mértékben a magyar dolgozó néppel azért, mert a szovjet kultúra a „legjobb, leghaladóbb és legforradalmibb” kultúra. De meg akarjuk ismertetni emellett azért is, hogy a mi íróink, a mi művészeink minél bővebben merithessenek a szovjet kultúra forrásaiból.

A szovjet kultúra beáramlása hazánkban már eddig is egy-két esztendő alatt is azt eredményezte, hogy íróink és alkotóink, képzőművészeink és szobrász-

aink, színművészeink és filmrendezőink kezdenek rálepní a szocialista realizmus útjára, jobb műveket alkotnak és elindultak a szocialista magyar irodalom megteremtésének útján. A szovjet kultúra minden másnál jobban segíti az új, tartalmában szocialista, formájában magyar nemzeti művészet megszületését.

Nem kétséges, a szovjet kultúra megismertetése és terjesztése népi demokráciánk legnagyobb segítségére, az új magyar kultúra megteremtésében csak úgy, mint a magyar kulturális hagyományok kritikai feldolgozásában és a haladó nyugati kultúra helyes értékelésében.

A népművelési minisztérium mindent meg kíván tenni a szovjet kultúra tudatos és alapos megismertetésére. Nem véletlen, hogy az első új folyóirat amely a minisztérium felügyelete alatt megjelent a „Szovjet kultúra” c. folyóirat, amelynek feladata, a szovjet kultúra széles területének állandó és rendszeres ismertetése. Hangsúlyoznom kell, hogy a kultúra területén nemcsak ellenséges kártevésnek vagyunk tanui, hanem még nagyobb mértékben sok jószándékúak és becsületes munkások.

A munkásosztály és a dolgozó parasztság viszonya nemcsak a munkához van megváltozóban, hanem a kultúrában is. A kultúra és tömeg viszonyának ez a megváltozása egyike nagy forradalmi átalakulásunk legfontosabb és legörvendezőbb jelenségeinek. A népművelési minisztérium pártunk és kormányunk azt a fontos feladatot bízta, hogy minden eszközzel segítse és támogassa ezt a folyamatot.

A minisztérium máris hatalmas arányú és még hatalmasabb perspektívájú népművelési munkát nem tudna elvégezni a maga belső és külső apparátusával: nélkülözhetetlenül szükség van a pártszervezetek támogatására és a tömegszervezetek aktív segítségére és közreműködésére. A minisztérium csak a szakszervezetekre és a tömegszervezetekre támaszkodva végezhet sikeres munkát. A minisztérium és a tömegszervezetek kulturális működésének most meginduló nagyjövőjű szervezeti formája: a kultúrthoz mozgalom.

Losonczy Géza beszélt ezután a kultúrthoz mozgalom hatalmas jelentőségéről, amelyet dolgozó népünk öntudatának és kulturális színvonalának emelésében jelent.

Elfogadták a közlekedés- és földművelésügyi tárcák költségvetését

Az országgyűlés múlt napi ülésén a közlekedés és postaügyi minisztérium költségvetésének tárgyalásán beszédet mondott Bebrits Lajos közlekedés és postaügyi miniszter. A főbb kért költségvetéséről beszélt, majd bejelentette, hogy a jövő évben márciustól kezdve már nem lesz toherkoosi a személyvonatok. A miniszter a továbbiakban megvitette a Szovjetunió hatalmas segítségét kérelmezésünk helyreállításában, majd elmondta, hogy egészen új, modern motorosok építenek több vidéki vasútvonalon, így Debrecenben is. Az új vasútvonalak már nem lesz megkülönböztetés az I. II. és III. osztályú éjszakai, vasúteremek között. Külön vasúterem lesz a gyermekes anyák és az utazó tanulók részére.

A közlekedésben fokozni kell a vonathétséget. Elsősorban a fővonalakon fokozzák a sebességet 120 kilométerig.

A közlekedés és postaügyi minisztérium költségvetésének elfogadása után a ház a földművelésügyi tárcák költségvetését tárgyalta. A vitában beszédet mondott Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter is, aki hangsúlyozta, hogy a hároméves termékszükségletét

gunkban is a helyreállítás ideje volt. Most mezőgazdaságunk fejlődése a szocializmus építésének szakaszába lépett. A mezőgazdaság fejlesztésének politikai követelményeinek figyelembevételével kell felkészülnie a földművelésügyi tárcának a jövő évben megvalósuló két döntő feladatára: A mezőgazdaság társas szocialista szektora: a továbbfejlesztésére és általában a mezőgazdasági termelés színvonalának emelésére. A továbbiakban bejelentette, hogy a jövő évben kiépítik a mezőgazdasági igazgatás járási szervezeti formáját, a járási szinten lesz az új mezőgazdasági igazgatás szervezeti formája. A jövő évben kétszázötven új járási szintű szervezettel alakították. A jövő évben teljesen ki kell építeni az új kísérleti és kutató intézetek hálózatát.

A miniszter ezután hangsúlyozta a termelési szervezések fontosságát, az állattenyésztéssel kapcsolatban pedig kiemelte, hogy nekünk a hazai élelmiszer- és takarmányiparunkat kell fejlesztenünk.

A földművelésügyi miniszter beszéde után a tárcák költségvetését az országgyűlés egyhangúan elfogadta.

Dal Sztálinról

Irta: Makszim Rilszkij

Ormok csúcsai fölébe száll a büszke sasmadár. Szárnya, súlyos rebbenése elsöpri az akadályt.

Sasunk: népünk nagy vezére! Utja fölfelé: útunk! Hunyorogva, napba nézve, mélységgel nem alkuszunk

Zengje hát a föld dalával, virágsereggel a rét, zengje só Sztálin szavával erők: Sztálin erejét.

Nyújtózik a föld a tenger ágaskodnak gyáraink. Hirdessék, hogy győzelemmel dúzzadnak határaink.

Szárnyaljunk büszkén előre, győztes toisevik csapat, előttünk népünk vezére, Sztálin az, ki szárnyat ad.

Eletünk oly tiszta fényű, mint a nap, ol' éltető, Szavaink a Sztálinéi, erők sztaíni erő.

Fordította: Reményi Béla

A Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülése

A Magyar Tudományos Akadémia a nagy Sztálin születésnapja alkalmából ünnepi ülést tartott. Ruzsnyák István elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy az Akadémia egyik legfontosabb feladata lesz kutatóinkat felfegyverezni a marxista-leninista ideológia eszméivel. Mikor akadémiánk új, hatalmas feladatait megoldani igyekszik, a Szovjetunió fejlett, élenjáró tudományát tekinti mintaképeknek.

Ruzsnyák István beszéde után Rudas László akadémikus tartotta meg előadását Sztálinról, az élenjáró tudomány vezető alakjáról. Bevezetőjében kiemelte, hogy a Magyar Tudományos Akadémia örömmel és boldogan hajlja meg a haladó tudomány zászlaját az előtt a férfiről, akit ma szeretettel övez, odaadásról biztosít, a legjobb kívánságokkal ajkán üdvözöl a dolgozó emberiség.

Mindent, amit elértünk, folytatta Rudas László és mindent, amit a jövőben még elfogunk érni, neki köszönhetjük. Ő szabadította fel bennünket az idegen fasiszta elnyomó uralom alól és visszaadta nemzeti függetlenségünket. Az ő támogatása és útmutatása nélkül nem foghattunk volna hozzá a szocializmus építéséhez. Ezért fordul hazánk minden becsületes polgára Sztálin felé, amikor a dolgozók, az elnyomottak szolgálatában eltöltött hosszú és korszakot alkotó élete egy olyan állomáshoz ért, mint születésnapjának hetvenedik évfordulója.

Rudas László ezután Sztálinról, mint korunk legnagyobb tudósáról emlékezett meg. Hangsúlyozta, hogy Sztálin az élenjáró tudomány kiemelkedő alakja, akinek tudományos munkássága kitörölhetetlen, mély nyomokat hagyott az emberi gondolkodás történetében. Sztálin, mint a marxizmus-leninizmus klasszikusa a marxizmus-leninizmus tudománya segítségével olyan területeket világított meg, olyan kérdéseket oldott meg, amelyek csak korunkban merültek fel, de korunk egész történetére sorsdöntő jelentőségűek voltak. A marxizmus-leninizmus el sem képzelhető Sztálin tudományos munkássága nélkül.

Sztálin, a forradalmár tudós, semilyen akadálytalán nem törődve mindennel, d'colva össze tudta törni a regit és új tetteket alkotni. A tudás legkülönbözőbb területein egyforma zsenilitással mozog, a tudás minden területe érdekli, a tudomány legkülönbözőbb ágaiban képes egyformán nyagot és újat alkotni Sztálin egyesíti magában a legnagyobb elméleti erőt a szocializmus építő proletármozgalom világtörténelmi méretű és jelentőségű gyakorlati és szervezeti tapasztalataival. Itt keresendő annak a ténynek a magyarázata, hogy éppen ő, Sztálin, nemcsak a világ leg-erősebb, leghajlékonyabb, leg-edzettebb proletárpártjának, de az egész világ dolgozóinak is elhivatott, elismert, rajongásig szeretett vezére — fejezte be előadását Rudas László.

IGAZ BARÁTOK

Lenin állandóan a legnagyobb gondoságot tanúsította legközelebbi küzdőtársa és barátja, Sztálin iránt. A polgárháborúban az ellenség felett aratott megsemmisítő győzelmek után Sztálin egy időre kiragadhatta magát a munkából, hogy üdülési szabadságra utazzék. Ezt egészségi állapota is megkövetelte. 1921 júniusában volt ez.

Néhány nap múlva hír érkezett arról, hogy Sztálin felbeszélte az üdülését. Lenin azonnal táviratban érdeklődött Ordzonkikdzetől: miért történt ez és orvosai jelentését kért Sztálin állapotáról.

Azt a ragaszkodást és figyelmességet, amely Lenin és Sztálin baráti kapcsolatát jellemezte, leginkább az 1921. év végéről fennmaradt néhány soros feljegyzés bizonyítja. E sorokat Lenin a titkárhoz intézte; tudta, hogy Sztálin csak késő éjszaka szokta befejezni munkáját. Ezért írta:

„Amikor Sztálin felkel (no zavadják fel!), mondják meg neki, hogy 11-től bizottsági ülésen vagyunk (nálunk) és hogy kérem Sztálint, adja meg telefonját (ha elment) mert beszélnem kell vele.”

